

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

17 aprilie 2013*

„Marcă comunitară — Cerere de înregistrare a mărcii comunitare verbale CONTINENTAL — Motiv absolut de refuz — Caracter descriptiv — Articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 207/2009”

În cauza T-383/10,

Continental Bulldog Club Deutschland eV, cu sediul în Berlin (Germania), reprezentat inițial de S. Vollmer, ulterior de U. Rühl, avocați,

reclamant,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat inițial de S. Schöffner, ulterior de D. Walicka, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect o acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei întâi de recurs a OAPI din 23 iunie 2010 (R 300/2010-1), privind cererea de înregistrare a semnului verbal CONTINENTAL ca marcă comunitară,

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din domnii N. J. Forwood, președinte, F. Dehousse și J. Schwarcz (raportor), judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 7 septembrie 2010,

având în vedere memoriul în răspuns al OAPI, depus la grefa Tribunalului la 17 decembrie 2010,

având în vedere scrisoarea prin care reclamantul a renunțat la cererea de stabilire a unei ședințe și hotărând, în consecință, pe baza raportului judecătorului raportor și în aplicarea articolului 135a din Regulamentul de procedură al Tribunalului să se pronunțe fără parcurgerea fazei orale a procedurii,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana

Hotărâre

Istoricul litigiului

- 1 La 7 septembrie 2009, reclamantul, Continental Bulldog Club Deutschland eV, a formulat o cerere de înregistrare a unei mărci comunitare la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) în temeiul Regulamentului (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1).
- 2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este semnul verbal CONTINENTAL.
- 3 Produsele și serviciile pentru care s-a solicitat înregistrarea fac parte din clasele 31 și 44 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și cu modificările ulterioare, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:
 - clasa 31: „Animale vii, și anume câini”;
 - clasa 44: „Supraveghere și creștere de câini, și anume căței și animale de crescătorie”.
- 4 Prin Decizia din 9 februarie 2010, examinatorul a refuzat înregistrarea mărcii solicitate pentru toate produsele și serviciile în cauză, în temeiul articolului 7 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 5 La 1 martie 2010, reclamantul a formulat o cale de atac la OAPI împotriva deciziei examinatorului.
- 6 Prin Decizia din 23 octombrie 2010 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera întâi de recurs a OAPI a respins calea de atac, cu motivarea că semnul verbal CONTINENTAL este descriptiv pentru produsele și serviciile solicitate, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, și totodată este lipsit de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din acest regulament.

Concluziile părților

- 7 Reclamantul solicită Tribunalului:
 - anularea deciziei atacate;
 - cu titlu subsidiar, anularea deciziei atacate în măsura în care privește „produsele și serviciile” din clasa 44;
 - obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.
- 8 OAPI solicită Tribunalului:
 - respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 9 În susținerea acțiunii formulate, reclamantul invocă două motive, întemeiate pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 și, respectiv, a articolului 7 alineatul (1) litera (b) din același regulament.

Cu privire la primul motiv

- 10 Potrivit reclamantului, camera de recurs a reținut în mod eronat că semnul verbal CONTINENTAL este descriptiv pentru produsele și serviciile vizate.
- 11 OAPI contestă argumentele reclamantului.
- 12 Trebuie amintit, în această privință, că, potrivit articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, se respinge înregistrarea „mărci[lor] care sunt compuse exclusiv din semne sau indicații ce pot să servească, în comerț, pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, proveniența geografică sau data fabricației produsului sau a prestării serviciului sau alte caracteristici ale acestora”.
- 13 Potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 urmărește un scop de interes general care impune ca indicațiile sau semnele descriptive ale unor caracteristici ale produselor sau serviciilor pentru care se solicită înregistrarea să poată fi utilizate în mod liber de toți [a se vedea Hotărârea Tribunalului din 12 iunie 2007, MacLean-Fogg/OAPI (LOKTHREAD), T-339/05, nepublicată în Repertoriu, punctul 27 și jurisprudența citată].
- 14 În plus, semnele sau indicațiile care pot să servească, în comerț, pentru a desemna caracteristicile produsului sau serviciului pentru care se solicită înregistrarea sunt considerate, în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, incapabile să îndeplinească funcția esențială a mărcii, și anume identificarea originii comerciale a produsului sau a serviciului, pentru a-i permite astfel consumatorului care achiziționează produsul sau serviciul desemnat de marcă să facă aceeași alegere, la o achiziționare ulterioară, dacă experiența se dovedește pozitivă, sau să aleagă în mod diferit, dacă aceasta se dovedește negativă (a se vedea Hotărârea LOKTHREAD, punctul 13 de mai sus, punctul 28 și jurisprudența citată).
- 15 Rezultă că, pentru ca un semn să intre sub incidența interdicției prevăzute de această dispoziție, trebuie să prezinte cu produsele sau serviciile în cauză un raport suficient de direct și de concret de natură să permită publicului vizat să perceapă imediat și fără a sta pe gânduri o descriere a produselor și a serviciilor în cauză sau a uneia dintre caracteristicile acestora (a se vedea Hotărârea LOKTHREAD, punctul 13 de mai sus, punctul 29 și jurisprudența citată).
- 16 Trebuie amintit de asemenea că aprecierea caracterului descriptiv al unui semn se poate realiza numai, pe de o parte, în raport cu percepția publicului vizat asupra acestuia și, pe de altă parte, în raport cu produsele sau serviciile vizate (a se vedea Hotărârea LOKTHREAD, punctul 13 de mai sus, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 17 În lumina acestor considerații trebuie analizat dacă, astfel cum susține reclamantul, OAPI a încălcat articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 reținând că marca solicitată va fi percepută de publicul relevant ca fiind descriptivă.

Cu privire la publicul relevant și la gradul său de atenție

- 18 Trebuie arătat, așa cum a făcut camera de recurs (punctul 12 din decizia atacată), că produsele și serviciile în cauză se adresează atât consumatorilor medii în general, în calitate de amatori de animale care sunt interesați de serviciile de supraveghere a câinilor, cât și cercurile de profesioniști, în calitate de crescători de câini sau de deținători ai unei exploatații de animale. În ceea ce privește gradul de atenție a publicului relevant, trebuie să se țină seama de definiția prezentată de camera de recurs la punctul 14 din decizia atacată, potrivit căreia acesta este „mai ridicat”, dat fiind că publicul respectiv acordă o atenție deosebită pedigriului, metodei de creștere, precum și caracteristicilor câinilor și, în plus, ca urmare a faptului că este vorba despre „produse” care nu se cumpără în fiecare zi și de servicii la care nu se recurge zilnic. Deși reclamantul se referă în cererea introductivă numai la „consumatorii medii, normal informați și suficient de atenți și de avizați”, se impune constatarea că acesta nu prezintă niciun argument în susținerea unei astfel de limitări a publicului relevant, care trebuie, așadar, înlăturată ca nefundată.
- 19 Pe de altă parte, Tribunalul consideră că, pentru a evalua dacă este întemeiată concluzia la care a ajuns camera de recurs, în sensul că marca solicitată are un caracter descriptiv, trebuie să se țină seama de percepția publicului relevant din întreaga Uniune, deoarece, în conformitate cu articolul 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 207/2009, cererea de înregistrare a unei mărci comunitare trebuie respinsă dacă există un motiv de refuz cel puțin într-o parte a Uniunii. Prin urmare, examinatorul a considerat în mod întemeiat că trebuie să se refere la toți consumatorii relevanți din Uniune, apreciere care a fost preluată de camera de recurs la punctul 3 din decizia atacată.

Cu privire la caracterul descriptiv al cuvântului „continental”

- 20 Trebuie să se verifice dacă în mod întemeiat a considerat camera de recurs că, pentru publicul relevant astfel definit, există o legătură directă și concretă între semnul CONTINENTAL și produsele și serviciile vizate în cererea de înregistrare a mărcii.
- 21 În această privință, mai întâi, trebuie constatat că reclamantul nu a contestat aprecierea camerei de recurs, din cuprinsul punctului 16 din decizia atacată, potrivit căreia cuvântul „continental” făcea trimitere „la adjective precum «european, continental, neinsular»”.
- 22 În continuare, rezultă din decizia atacată, în special din cuprinsul punctului 17 și următoarelor, că, pentru constatarea caracterului descriptiv al termenului vizat de cererea de înregistrare a mărcii, camera de recurs a considerat decisiv faptul că acesta va fi înțeles în sensul că desemnează o rasă de buldog. Camera de recurs s-a întemeiat în această privință pe mai multe site-uri internet, printre care și cel al reclamantului. În esență, camera de recurs a estimat că rezulta pe deplin din acestea faptul că expresia „continental bulldog” (menționată în engleză pe respectivele site-uri) se referea la o rasă canină recunoscută deja în Elveția de Schweizerische Kynologische Gesellschaft (SKG) și a cărei creare și creștere constituiau scopul în care s-a înființat asociația reclamantului. Camera de recurs s-a bazat de asemenea pe site-urile internet ale reclamantului pentru a afirma, pe de o parte, că expresia menționată mai sus a fost aleasă pentru o nouă rasă de câini pentru a o putea distinge cu claritate de rasa „English bulldog” și, pe de altă parte, că reieșea faptul că reclamantul intenționa să introducă o cerere de recunoaștere a acestei noi rase la Federația Chinologică Internațională (FCI) în momentul în care vor fi îndeplinite condițiile impuse de aceasta (punctele 20 și 23 din decizia atacată).
- 23 În consecință, camera de recurs a ajuns la concluzia că termenul „continental” face referire la numele unei canise sau chiar al unei rase de buldog. Potrivit acesteia, din moment ce crescătorul unei rase noi stabilește un nume pentru această rasă, numele respectiv devine numele acestui tip de câine. Camera de recurs a considerat că această situație prezintă anumite similitudini cu materia stabilirii soiurilor de plante. Camera de recurs a reținut totodată că nu prezenta importanță împrejurarea că reclamantul avea intenția să practice un tip de „canisă închisă”, în măsura în care, în opinia sa, din punct de vedere

biologic, chiar și câini care nu vor face parte în mod direct dintr-o astfel de canisă vor putea fi câini de această „rasă” sau „specie”. Pentru acest motiv, camera de recurs a considerat că nu prezintă importanță faptul că site-urile internet ale anumitor crescători de câini „continental bulldog” fac referință la reclamant (punctele 24-27 din decizia atacată).

- 24 În sfârșit, camera de recurs a considerat că trebuia să se refuze înregistrarea mărcii solicitate și în ceea ce privește serviciile de supraveghere și de creștere de câini, și anume căței și animale de crescătorie, pentru motivul că în acest caz este vorba despre servicii specializate care sunt desemnate mai precis sub denumirea de canisă (punctul 28 din decizia atacată).
- 25 Reclamantul contestă aprecierile camerei de recurs. În primul rând, reclamantul susține, în esență, că aceasta a săvârșit o eroare atunci când a asimilat marca solicitată expresiei „continental bulldog”. În al doilea rând, legiuitorul ar fi urmărit să permită titularilor de mărci ca, prin intermediul înregistrării lor, să protejeze indicațiile de origine și ar fi prevăzut chiar în mod expres, pentru „animalele vii”, că pot beneficia de protecția conferită prin marcă. De altfel, în trecut, camera de recurs ar fi înregistrat ca marcă comunitară o rasă de câini denumită „elo”. În al treilea rând, camera de recurs ar fi avut în vedere un motiv absolut de refuz al înregistrării neprevăzut în dreptul mărcilor comunitare, și anume utilizarea, înainte de înregistrare, a semnului solicitat, pentru a refuza înregistrarea, întrucât, pe viitor, aceasta ar putea să determine caracterul descriptiv al semnului. În al patrulea rând, reclamantul consideră că nu este posibil să se facă o analogie cu prevederile din materia stabilirii soiurilor de plante, protecția acestora bazându-se pe *lex specialis*. Camera de recurs ar fi săvârșit, în acest cadru, și erori în privința ierarhiei conceptelor. În final, reclamantul arată că cererea sa de înregistrare nu constituie o tentativă de înregistrare a unei mărci referitoare la o rasă existentă.
- 26 Cu titlu introductiv, Tribunalul arată că din cererea introductivă rezultă că reclamantul nu a contestat existența unei anumite legături între expresia „continental bulldog” și o rasă de câine „în devenire”, mai precis o rasă a cărei procedură de recunoaștere nu s-a încheiat încă. În această privință, trebuie să se facă referire în special la pasajul din cererea introductivă în cuprinsul căruia reclamantul arată că, în cazul în care publicul relevant ar dori să desemneze o rasă de câine, nu ar utiliza termenul „continental”, ci expresia „continental bulldog”, fapt demonstrat, în opinia sa, de fragmentele extrase de pe site-urile internet depuse în procedura în fața OAPI. În același sens, reclamantul susține în cererea introductivă că publicul respectiv s-ar referi la serviciile vizate în cerere utilizând expresiile „supravegherea și canisa clubului de «Continental Bulldog»”. Aceste afirmații nu sunt confirmate decât prin declarația reclamantului din cuprinsul cererii introductive, în cadrul celui de al doilea motiv, potrivit căreia, prin solicitarea înregistrării mărcii în cauză, a avut ca obiectiv să „se distingă de celelalte asociații de crescători de buldog care urmăresc pe termen lung să creeze o rasă”, precum, printre altele, Allgemeiner Club für Englische Bulldogs eV, Bulldog Club für American Bulldogs sau Internationaler Klub für Französische Bulldoggen eV (IFKB).
- 27 În plus, în cererea introductivă, reclamantul utilizează expresia „continental bulldog” pentru a se referi la pedigreeul special al unui câine, care atestă faptul că respectivul câine provine dintr-o „canisă închisă”. Potrivit reclamantului, această expresie ar permite astfel să se identifice originea și genealogia câinelui.
- 28 Cu toate acestea, reclamantul susține în esență că procedura de recunoaștere a unei rase de câine de către organisme precum FCI poate dura decenii fără să se finalizeze în mod necesar cu un rezultat pozitiv și că, în orice caz, se solicitase înregistrarea ca marcă comunitară a cuvântului „continental”, iar nu a expresiei menționate mai sus.
- 29 În această privință, în primul rând, trebuie arătat că rezultă într-adevăr din diferitele fragmente extrase din paginile de internet la care a făcut referire camera de recurs în decizia atacată, în special la punctul 3 și la punctele 19-22, că expresia „continental bulldog” putea să desemneze o rasă canină care a fost recunoscută cel puțin în Elveția, și anume de asociația SKG. În plus, respectiva recunoaștere, care datează încă din anul 2004, este calificată în acest stat drept „oficială”.

- 30 În al doilea rând, rezultă de asemenea din respectivele fragmente extrase din paginile de internet că crescătorii de câini denumiți „continental bulldog” îi consideră pe aceștia ca fiind reprezentanții unei rase „de sine stătătoare” care este, sau cel puțin urmărește să fie, în continuă ameliorare. În cuprinsul respectivelor extrase se menționează caracteristicile noii rase canine și se face o comparație cu rasa recunoscută „English bulldog”, noua rasă elvețiană aducând, potrivit informațiilor indicate pe respectivele site-uri internet, „o sensibilă ameliorare în termeni de sănătate și de rezistență”. În plus, expresia menționată mai sus este utilizată în aceste extrase pentru a desemna și serviciile de „creștere” de câini.
- 31 În al treilea rând, este necesar să se constate că site-urile internet indică, printre diversele scopuri de atins de către crescătorii menționați, și „recunoșterea [rasei] de către FCI” (punctul 3 din decizia atacată, ultimul site internet citat, ultima frază).
- 32 În continuare, trebuie amintit că s-a statuat deja, pe de o parte, că examinarea cererilor de înregistrare nu trebuie să fie minimă, ci trebuie să fie strictă și completă pentru a evita înregistrarea necorespunzătoare a mărcilor și pentru a garanta, pentru motive de securitate juridică și de bună administrare, că mărcile a căror utilizare ar putea fi contestată cu succes în instanță nu fac obiectul unei înregistrări (a se vedea prin analogie Hotărârea Curții din 6 mai 2003, Libertel, C-104/01, Rec., p. I-3793, punctele 58 și 59).
- 33 Pentru ca OAPI să refuze înregistrarea în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, nu este necesar ca semnele și indicațiile care compun marca, prevăzute la acest articol, să fie în mod efectiv utilizate la momentul formulării cererii de înregistrare în scopul descrierii unor produse sau servicii precum cele pentru care se solicită înregistrarea ori a caracteristicilor acestor produse sau servicii. Este suficient, după cum arată însăși redactarea dispoziției menționate, ca aceste semne și indicații să poată fi utilizate cu un asemenea scop. Astfel, în aplicarea dispoziției amintite, trebuie refuzată înregistrarea unui semn verbal dacă cel puțin una dintre semnificațiile sale potențiale desemnează o caracteristică a produselor sau serviciilor vizate (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 23 octombrie 2003, OAPI/Wrigley, C-191/01 P, Rec., p. I-12447, punctul 32).
- 34 În prezenta cauză, în vederea aplicării jurisprudenței menționate mai sus, trebuie arătat că două dintre cele cinci fragmente extrase din paginile de internet luate în considerare de examinator și la care se referă și camera de recurs în aprecierea pe care o face cu privire la percepția cuvântului „continental” de către publicul relevant sunt pagini care au drept terminație a numelui de domeniu sigla „.ch”, vizând, cu alte cuvinte, mai întâi publicul elvețian. Or, în măsura în care Confederația Elvețiană nu este nici membră a Uniunii, nici membră a Spațiului Economic European (EEE), relevanța acestor probe în analiza caracterului descriptiv al mărcii solicitate trebuie analizată în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 35 În această privință, pe de o parte, trebuie să se sublinieze că Regulamentul nr. 207/2009, fiind un „text cu relevanță pentru SEE”, constituie totodată, conform considerentului (2), un instrument care urmărește să promoveze o dezvoltare armonioasă a activităților economice „în întreaga Comunitate”, în special prin intermediul mărcilor care permit întreprinderilor să își identifice produsele sau serviciile, indiferent de frontieră. Acesta prevede un regim comunitar al mărcilor „care se bucură de o protecție uniformă și produc efecte pe întreg teritoriul Comunității”.
- 36 Pe de altă parte, articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009 prevede că „alineatul (1) se aplică chiar dacă motivele de refuz nu există decât într-o parte a Comunității”.
- 37 Astfel, fiind necesar ca eventualul caracter descriptiv al mărcii solicitate să se aprecieze în raport cu publicul relevant din Uniune, considerațiile privind elementele de probă care provin dintr-un stat care nu este membru al Uniunii nu sunt pertinente decât în măsura în care au un impact direct asupra percepției publicului amintit.

- 38 În aceste împrejurări, Tribunalul arată, mai întâi, că și consumatorii din Uniune pot avea acces la site-urile internet care au ca terminație a numelui de domeniu sigla „.ch”, menționate la punctul 34 de mai sus, și aceasta în special în cadrul diverselor căutări, realizate prin intermediul motoarelor de căutare, cu privire la rasele de câini sau, mai specific, cu privire la „bulldog”. Astfel, asemenea site-uri nu pot fi considerate ca fiind lipsite de relevanță la aprecierea înțelegerii de către publicul relevant a sensului cuvântului care constituie marca solicitată.
- 39 În continuare, trebuie arătat că, dintre site-urile internet luate în considerare de examinator și ulterior de camera de recurs, trei au drept terminație a numelui de domeniu sigla „.de” și vizează astfel mai întâi, publicul german. O analiză a acestor trei site-uri permite să se ajungă la concluzia că acestea conțin, în esență, toate referințele pertinente menționate la punctele 29-31 de mai sus și că indică printre altele faptul că rasa „continental bulldog” era deja recunoscută în Elveția de către SKG, despre care se specifică și că este membră a FCI. În plus, camera de recurs se referă de asemenea, la punctul 20 din decizia atacată, la un fragment extras din pagina de internet a reclamantului care are drept terminație a numelui de domeniu sigla „.eu” și care se adresează, cu alte cuvinte, în special ansamblului publicului relevant din Uniune. Acesta conține, în esență, informații detaliate cu privire la caracteristicile specifice ale câinilor desemnați ca fiind „continental bulldog”.
- 40 Prin urmare, camera de recurs a considerat în mod întemeiat, în cadrul examinării stricte și complete a cererii de înregistrare în conformitate cu Hotărârea Libertel, punctul 32 de mai sus, că, atât în Germania, cât și în restul Uniunii, expresia „continental bulldog” putea fi utilizată, încă de la data cererii de înregistrare, cel puțin de către acea parte a publicului relevant compusă din profesioniști, precum crescătorii de câini sau titularii de exploatații de animale, ca denumire a unei rase de câine recunoscută în Elveția.
- 41 Astfel, trebuie să se țină seama, în această privință, de gradul de atenție mai ridicat și de cunoștințele științifice și lingvistice ale unui astfel de public. Acesta trebuie considerat ca fiind la curent cu ultimele evoluții din domeniul recunoașterii noilor rase de câini și cu procedurile în curs în fața organismelor competente. Trebuie să se sublinieze de asemenea că recunoașterea „oficială” a rasei canine în Elveția, la care se referă și site-urile internet germane și europene în cauză, a avut loc încă din anul 2004, cu alte cuvinte, cu cinci ani înainte de data cererii de înregistrare a mărcii comunitare. În plus, trebuie să se constate că site-urile internet pe care s-a bazat camera de recurs, redactate în germană, iar unele și în engleză, conțin întotdeauna fotografii cu câini aparținând noii rase canine, dispuse lângă numele acestei rase, ceea ce facilitează percepția legăturii dintre respectivii câini și expresia „continental bulldog”. Prin urmare, este rezonabil să se considere că informația cu privire la însăși existența rasei „continental bulldog”, precum și cea cu privire la activitățile crescătorilor îndreptate spre o dezvoltare continuă a caniselor pe care le dețin pentru respectivii câini a fost amplu difuzată în cercurile de profesioniști în cauză.
- 42 În consecință, Tribunalul consideră că sunt inoperante susținerile reclamantului în sensul că recunoașterea noii rase în fața FCI nu era un „fapt realizat” la data cererii de înregistrare mărcii comunitare, că nu se stabilise de altfel că o cerere depusă, eventual, în acest sens în fața respectivei federații urma să conducă în mod necesar la recunoașterea acesteia și, că, în final, în orice caz, procedura prin care se obține recunoașterea definitivă a unei rase putea să dureze mai mulți ani. Astfel, indiferent de aspectul dacă rasa în cauză va fi recunoscută de FCI; celelalte elemente de fapt pe care s-a bazat camera de recurs, în special recunoașterea de către SKG, precum și informațiile privind descrierea caracteristicilor câinilor „continental bulldog” care rezultă de pe site-urile internet, constituie, în prezenta cauză, suficiente probe pentru a susține concluzia că cel puțin o parte a publicului relevant percepe expresia „continental bulldog” ca făcând referire la o rasă canină (a se vedea punctul 40 de mai sus).
- 43 În ceea ce privește, în continuare, susținerea reclamantului potrivit căreia rasa canină ar fi desemnată, în orice caz, prin întreaga expresie menționată, iar nu numai prin primul cuvânt al acesteia, trebuie să se examineze conținutul său ținând seama de jurisprudența constantă în sensul că aprecierea

caracterului descriptiv al unui semn se poate realiza numai, pe de o parte, în raport cu percepția publicului vizat asupra acestuia și, pe de altă parte, în raport cu produsele sau serviciile vizate (a se vedea punctul 16 de mai sus).

- 44 În această privință, trebuie constatat că, în eventualitatea în care marca solicitată în speță ar fi înregistrată, publicul relevant ar percepe-o în principal în circumstanțe în care desemnează fie produsele „animale vii, mai precis câini”, fie serviciile de „supraveghere și de creștere de câini, mai precis căței și animale de crescătorie”. Într-un astfel de context, publicul profesionist informat, compus din cunoscători ai domeniului respectiv, obișnuiți cu sistemele de recunoaștere a raselor canine, ar percepe în mod direct și automat termenul „continental” drept o referire la rasa „continental bulldog”, cu alte cuvinte, ca o descriere a produselor și serviciilor în cauză sau a caracteristicilor acestora. Trebuie să se constate totodată că și anumiți amatori de animale ar înțelege cuvântul „continental” în acest sens, în special atunci când sunt în căutarea unor servicii de supraveghere pentru câinii lor din aceeași rasă sau când ar avea intenția să achiziționeze un „bulldog”. Astfel, după cum a constatat camera de recurs la punctul 35 din decizia atacată, se poate aprecia în mod rezonabil că amatorii sau potențialii cumpărători de câini cunosc în general câinii pe care doresc să îi achiziționeze.
- 45 Contrar celor susținute de reclamant, nu se poate considera demonstrat nici faptul că publicul relevant nu ar înțelege, fără indicarea „categoriei”, despre ce rase de câini este vorba atunci când întâlnește expresii precum „jack russel terrier”, „airedale terrier”, „cocker spaniel” sau, în prezenta cauză, „continental bulldog”. Astfel, circumstanțele menționate mai sus în care ar fi percepute expresiile sau termenii „jack russel”, „airedale”, „cocker” sau „continental” facilitează în mod evident stabilirea de către publicul amintit a unei legături suficient de directe între acești termeni și rasele canine în cauză.
- 46 Trebuie să se adauge și faptul că, deși cuvântul „continental” are diverse semnificații, astfel cum au fost amintite la punctul 21 de mai sus, nu se poate considera că acest lucru face imposibilă sau mai dificilă pentru publicul relevant realizarea unei legături între una dintre posibilele semnificații ale cuvântului respectiv și desemnarea rasei în cauză, „continental bulldog”. În special, din moment ce rezultă din fragmentele extrase din paginile de internet citate în decizia atacată că noua rasă avea această denumire tocmai pentru a o distinge de rasa bine cunoscută „English bulldog”, cel puțin o parte a publicului compusă din profesioniști, ale căror bune cunoștințe în domeniul respectiv și cunoștințe lingvistice trebuie luate în considerare, ar putea percepe această opoziție terminologică între „continental” și „English” (englez) și ar putea identifica cu atât mai ușor o referire la noua rasă canină în cuvântul care constituie marca solicitată ce vizează să desemneze câini și servicii de creștere și de supraveghere a acestora. În aceste împrejurări, trebuie să se respingă de asemenea ca nepertinent argumentul reclamantului potrivit căruia camera de recurs nu ar fi aplicat corect ierarhia conceptelor care desemnează animalele, speciile, genurile și rasele acestora sau le-ar fi asimilat.
- 47 Nu se poate considera întemeiată nici susținerea reclamantului potrivit căreia camera de recurs a săvârșit o eroare de drept asimilând circumstanțele în care se stabilește noul nume al unei rase canine, pe de o parte, și stabilirea unui soi de plante, pe de altă parte, reclamantul susținând în special că sistemul de recunoaștere a raselor canine la care participă sau la care urmăresc să participe crescătorii de câini care provin din canise de „continental bulldog” intră în realitate în rândul actelor unor asociații private care nu ar avea niciun efect juridic obligatoriu, în lipsa oricărui sistem de protecție sau de recunoaștere prevăzut de legiuitorul național sau european.
- 48 Astfel, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la eventualele analogii care există între sistemul de protecție a soiurilor de plante și prezentul caz, este suficient să se constate că din susținerile reclamantului și din înscrisurile pe care s-a bazat camera de recurs în decizia atacată rezultă că atât anumite federații chinologice naționale sau internaționale, precum SKG sau FCI, cât și rasele canine recunoscute de aceste organisme sunt respectate de mulți crescători de câini, profesioniști sau amatori.

- 49 În această privință, pe de o parte, reclamantul însuși se referă în cererea introductivă la numeroase rase de câini recunoscute de respectivele organisme. Pe de altă parte, paginile de internet pe care se bazează camera de recurs în decizia atacată permit să se constate, în mod legal, că crescătorii de câini „continental bulldog” atribuiă o importanță certă recunoașterii acestei rase de către organismele citate, în măsura în care, în primul rând, se refereau la recunoașterea de către SKG desemnând-o ca fiind „oficială”, în al doilea rând, subliniau faptul că acest organism era membru al FCI, în al treilea rând, invocau testele de aptitudine în vederea reproducerii desfășurate în fața „judecătorului «FCI»”, și anume M. N., pentru ca un câine să poată fi considerat că face parte din rasa în cauză și, în final, subliniau importanța „deloc redusă” pe care o prezenta recunoașterea rasei canine de către FCI .
- 50 În același sens, trebuie să se mai sublinieze, ca elemente suplimentare care indică faptul că procedurile de recunoaștere a raselor canine de către federațiile chinologice sunt considerate de publicul relevant fie ca oficiale, fie ca suficient de oficializate pentru a le acorda o valoare reală, de care Tribunalul nu poate face abstracție în cadrul aprecierii caracterului descriptiv al mărcii solicitate, diversele referiri ale reclamantului la „dificultățile” legate de procedura de recunoaștere de către FCI a unei rase având un taxon suficient de stabil, precum și de perioada care poate să se scurgă înainte ca o cerere în acest sens să fie admisă. Astfel, aceste referințe dovedesc importanța care se acordă respectivelor proceduri.
- 51 În aceste circumstanțe, ar fi total artificial ca efectele recunoașterii unei rase de câini de către organisme precum SKG sau FCI să se aprecieze numai din perspectiva eventualelor efecte juridice „obligatorii” pe care i le-ar atribui diversele legislații naționale sau dreptul european, astfel cum propune reclamantul, fără ca de altfel să demonstreze în speță lipsa unor astfel de efecte juridice. Dimpotrivă, camera de recurs și, în cazul unei acțiuni împotriva deciziei acesteia, Tribunalul au obligația, în sensul jurisprudenței citate la punctul 16 de mai sus, de a aprecia care este percepția reală a publicului vizat în privința cuvântului „continental”, solicitat ca marcă, o astfel de analiză necesitând evaluarea tuturor elementelor pertinente în această privință, ceea ce poate include luarea în considerare a unor situații în care această percepție este influențată de faptul că publicul respectiv ține seama de circumstanțe sau de informații chiar neoficiale, fără să se preocupe de efectele lor juridice. În această privință, trebuie să se mai sublinieze că, în special în sectorul asociativ sau în cel care ține de hobby-uri și de sport, nu este un lucru neobișnuit să se acorde o recunoaștere certă actelor unor asociații nestatale. Or, în speță, elementele amintite la cele două puncte anterioare, precum și la punctul 26 de mai sus sunt suficiente pentru a demonstra că actele diverselor federații chinologice în discuție, precum cele privind recunoașterea raselor canine, pot avea efecte reale asupra percepției sectorului vizat de către publicul relevant.
- 52 Astfel, trebuie să se admită că, odată ce procedura de recunoaștere a unei rase de câini de către una sau mai multe dintre federațiile menționate s-a încheiat, numele acestei rase desemnează, în mod generic, câinii care aparțin acestei rase, cel puțin în percepția unei părți a publicului relevant.
- 53 Având în vedere ceea ce precedă și ținând seama de Hotărârea OAPI/Wrigley, punctul 33 de mai sus, în sensul căreia este suficient ca cel puțin una dintre semnificațiile potențiale ale unui semn verbal să desemneze o caracteristică a produselor sau serviciilor vizate pentru a se refuza înregistrarea acestuia în aplicarea articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009, trebuie să se considere că, în speță, camera de recurs nu a săvârșit nicio eroare atunci când a constatat că marca solicitată, constituită din cuvântul „continental”, ar fi înțeleasă în mod direct de publicul relevant ca o descriere a unei rase de bulldog sau, în ceea ce privește serviciile vizate, ca o specificare a faptului că acestea privesc câini din aceeași rasă.
- 54 Celelalte susțineri ale reclamantului nu pot infirma această concluzie.
- 55 În primul rând, în circumstanțele speței, trebuie respins ca nepertinent, *primo*, argumentul reclamantului întemeiat pe faptul că intenția legiitorului a fost tocmai să permită titularilor unor mărci înregistrate să protejeze în beneficiul lor indicații de origine, *secundo*, cel constând în aceea că legiitorul prevedea în mod expres că „animalele vii” pot să beneficieze de protecția conferită de o

- marcă și, *tertio*, cel întemeiat pe faptul că o marcă înregistrată care protejează un animal nu putea fi utilizată, în conformitate cu dreptul, decât pentru a desemna animalele care provin din descendența care face obiectul respectivei protecții și că el însuși avea intenția să își mențină canisa în regim „închis”.
- 56 Astfel, *primo*, trebuie să se constate că articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 coroborat cu considerentul (7) al regulamentului menționat constituie tocmai o excepție prevăzută de legiuitor de la scopul urmărit de regulamentul menționat, care este, în special din perspectiva considerentelor sale (2), (3) și (8), acela de a permite întreprinderilor și altor titulari să își identifice produsele și serviciile prin intermediul unei mărci comunitare și să le garanteze astfel, printre altele, originea.
- 57 *Secundo*, chiar dacă nu este exclus, în general, ca „animalele vii” să poată efectiv, în anumite condiții, să beneficieze de o protecție prin intermediul unei mărci comunitare, fapt necontestat de altfel nici de OAPI, nu este mai puțin adevărat că întrebarea care se pune în speță este numai aceea dacă, în speță, camera de recurs a respins în mod întemeiat o cerere de înregistrare având ca obiect un termen care desemnează o rasă canină existentă. Or, astfel cum s-a apreciat la punctele 20-53 de mai sus, în circumstanțele specifice ale speței, constând în special în aceea că rasa de câini în cauză a fost recunoscută în Elveția încă din anul 2004 și că rezultă din diferitele site-uri internet citate în decizia atacată că acești câini „continental bulldog” sunt prezentați publicului relevant ca făcând parte dintr-o rasă de sine stătătoare, camera de recurs nu a săvârșit nicio eroare atunci când a reținut caracterul descriptiv al cuvântului „continental” pentru produsele și serviciile în cauză.
- 58 *Tertio*, în ceea ce privește susținerea reclamantului potrivit căreia crescătoria sa ar rămâne o canisă „închisă”, ceea ce ar avea drept consecință faptul că numai câinii având un pedigree care să ateste că provin din acea canisă ar avea dreptul să fie desemnați prin marca comunitară odată înregistrată, trebuie constatat că aceasta nu poate să prevaleze în raport cu consecințele reținute de camera de recurs din faptul că rasa de câini în cauză a fost recunoscută de SKG și că mai multe site-uri internet se refereau la câinii denumiți „continental bulldog” ca fiind câini aparținând acestei noi rase. Aceste elemente permit să se concluzioneze, în mod legal, că cel puțin o parte a publicului relevant percepea o legătură directă între expresia menționată și rasa canină în cauză, independent de caracterul eventual „închis” al canisei reclamantului.
- 59 În plus, în măsura în care decizia de a menține o canisă „închisă” sau de a-i conferi un caracter deschis rămâne o decizie a crescătorilor înșiși, această situație se aseamănă cu cea privind condițiile speciale de comercializare, care, potrivit jurisprudenței constante, nu pot fi considerate pertinente în dreptul mărcilor, dat fiind faptul că pot varia în timp și în funcție de voința titularilor acestor mărci [a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 23 septembrie 2009, Phildar/OAPI – Commercial Jacinto Parera (FILDOR), T-99/06, nepublicată în Repertoriu, punctul 68 și jurisprudența citată].
- 60 Deși această jurisprudență a fost adoptată în contextul unor proceduri privind motivele relative de refuz, ea se aplică, prin analogie, și motivelor absolute de refuz. Astfel, în această privință, trebuie arătat că jurisprudența menționată a fost adoptată pornind de la principiul că analiza riscului de confuzie la care trebuie să procedeze organele OAPI în cadrul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009 este o analiză „prospectivă”, care urmărește un scop de interes general, și anume acela ca publicul relevant să nu riște să fie indus în eroare în ceea ce privește originea comercială a produselor în cauză. Astfel, această analiză nu poate depinde de intențiile comerciale ale titularilor mărcilor, realizate sau nerealizate, și prin natura lor subiective [a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 12 ianuarie 2006, Devinlec/OAPI – TIME ART (QUANTUM), T-147/03, Rec., p. II-11, punctul 104].
- 61 Or, interesul general pe care îl urmărește articolul 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 și care impune ca indicațiile și semnele descriptive ale caracteristicilor produselor sau serviciilor pentru care se solicită înregistrarea să poată fi utilizate în mod liber de toți (a se vedea

punctul 13 de mai sus), necesită de asemenea o analiză prospectivă cu privire la respectivul caracter descriptiv al indicațiilor sau al semnelor solicitate ca marcă, astfel cum rezultă din Hotărârea OAPI/Wrigley, punctul 33 de mai sus. Trebuie să se constate că nicio astfel de analiză nu poate să depindă de intențiile comerciale, prin natura lor subiective, ale solicitanților de mărci, precum intenția reclamantului de a-și menține canisa „închisă”.

- 62 În același context, trebuie respins ca neîntemeiat argumentul reclamantului potrivit căruia, presupunând chiar că ar exista un imperativ de disponibilitate a noțiunii „continental”, oricine ar fi liber să utilizeze termenul respectiv pentru a desemna un câine ca fiind „continental bulldog”, în măsura în care acest câine aparține într-adevăr acestei rase, cu alte cuvinte, în măsura în care este vorba despre un câine cu un pedigrî care atestă că provine din canisa „închisă” în discuție. Astfel, trebuie să se constate că înregistrarea mărcii solicitate ar permite reclamantului, chiar în condițiile în care rasa de câini în discuție ar fi recunoscută de unul sau mai multe organisme competente, să profite de drepturile exclusive pe care le conferă Regulamentul nr. 207/2009, în special articolul 9 și următoarele, ce pot fi invocate împotriva unor terți care intenționează să utilizeze fără consimțământul său marca comunitară respectivă în comerț.
- 63 În al doilea rând, în ceea ce privește susținerea reclamantului potrivit căreia o utilizare, înainte de înregistrare, a unui semn a cărei înregistrare ca marcă comunitară se solicită nu se poate opune acestei înregistrări și nici să fundamenteze, în special din perspectivă viitoare, caracterul descriptiv al semnului respectiv, aceasta trebuie respinsă. Astfel, aprecierea incidenței pe care o pot avea elementele anterioare cererii de înregistrare a unei mărci, fie că este vorba despre înregistrări naționale anterioare, fie despre alte elemente, asupra aprecierii posibilității de înregistrare a unei mărci solicitate în măsura în care ceea ce privește motivele prevăzute la articolul 7 din Regulamentul nr. 207/2009 depinde de circumstanțele concrete ale speței [a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 23 octombrie 2008, Adobe/OAPI (FLEX), T-158/06, nepublicată în Repertoriu, punctul 52 și jurisprudența citată]. Or, în prezenta cauză, contrar susținerii reclamantului, nu este vorba despre aplicarea de către camera de recurs a unui nou motiv absolut de refuz al înregistrării, neprevăzut de dreptul comunitar al mărcilor, ci numai despre luarea în considerare a tuturor elementelor pertinente pentru a evalua care era percepția publicului relevant cu privire la semnul în cauză la data cererii de înregistrare.
- 64 În al treilea rând, în ceea ce privește susținerea reclamantului potrivit căreia nu încercă să înregistreze o marcă ce vizează protecția unei rase existente, este suficient să se facă trimitere la punctele 40 și 41 de mai sus, în cuprinsul cărora se constată că, la data cererii de înregistrare, anumiți consumatori pertinenti percepeau expresia „continental bulldog” și, în consecință, termenul „continental” utilizat în contextul produselor și serviciilor în cauză ca pe o referire la o nouă rasă de câini.
- 65 În final, în al patrulea rând, în ceea ce privește susținerea reclamantului potrivit căreia, în trecut, OAPI a urmat o altă practică de înregistrare și, în special, ar fi înregistrat deja o marcă comunitară pentru rasa de câine „elo”, este necesar să se observe că, în mod cert, OAPI are obligația de a-și exercita competențele în conformitate cu principiile generale de drept al Uniunii, precum principiul egalității de tratament și principiul bunei administrări. Având în vedere aceste două principii, OAPI trebuie, în cadrul examinării unei cereri de înregistrare a unei mărci comunitare, să ia în considerare deciziile adoptate deja cu privire la cereri similare și să analizeze cu o deosebită atenție aspectul dacă este sau nu este necesar să decidă în același sens (Hotărârea Curții din 10 martie 2011, Agencja Wydawnicza Technopol/OAPI, C-51/10 P, Rep., p. I-1541, punctele 73 și 74).
- 66 În consecință, principiile egalității de tratament și bunei administrări trebuie să se concilieze cu respectarea legalității. Prin urmare, pentru motive de securitate juridică și de bună administrare, examinarea oricărei cereri de înregistrare trebuie să fie strictă și completă pentru a evita înregistrarea necorespunzătoare a mărcilor. Această examinare trebuie să aibă loc în fiecare caz concret. Astfel, înregistrarea unui semn ca marcă depinde de criterii specifice, aplicabile în cadrul împrejurărilor de

fapt ale cauzei, care au ca obiectiv să verifice dacă semnul în discuție nu intră sub incidența unui motiv de refuz (a se vedea Hotărârea Agenția Wydawnicza Technopol/OAPI, punctul 65 de mai sus, punctele 75 și 77 și jurisprudența citată).

- 67 Or, contrar situației din prezenta speță, nu este demonstrat faptul că, în cauza citată de reclamant, rasa „elo” a fost recunoscută de SKG sau de o altă asociație chinologică comparabilă, nici faptul că a fost adusă la cunoștința consumatorilor relevanți drept rasă canină nouă de sine stătătoare. În aceste împrejurări, reclamantul nu se poate întemeia în mod valabil pe amintita decizie anterioară a OAPI, care privește de altfel o cerere de înregistrare a unei mărci diferite, pentru a demonstra nelegalitatea deciziei atacate.
- 68 Trebuie să se respingă ca nepertinente și referirile reclamantului făcute în legătură cu alte mărci care conțin cuvântul „continental” sau care se compun numai din acest cuvânt, în privința cărora a prezentat fragmente în anexa la cererea introductivă, și aceasta în special deoarece ele vizează alte produse și servicii decât cele în discuție în speță ori, în cazul unora, ca urmare a faptului că sunt figurative și, așadar, necomparabile cu cazul în speță.
- 69 Având în vedere ansamblul a ceea ce precedă, este necesar să se concluzioneze că, în speță, camera de recurs nu a săvârșit nicio eroare atunci când a considerat că termenul „continental” este descriptiv pentru produsele și serviciile în cauză, în sensul dispozițiilor articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009.
- 70 Prin urmare, primul motiv trebuie respins ca neîntemeiat.

Cu privire la al doilea motiv

- 71 Întrucât reiese din articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 207/2009 că este suficient să se aplice unul dintre motivele absolute de refuz enumerate pentru ca semnul să nu poată fi înregistrat ca marcă comunitară [a se vedea Hotărârea Tribunalului din 28 iunie 2011, ReValue Immobilienberatung/OAPI (ReValue), T-487/09, nepublicată în Repertoriu, punctul 80 și jurisprudența citată], nu mai este necesar să se examineze în speță cel de al doilea motiv invocat de reclamant, întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat.
- 72 De altfel, potrivit unei jurisprudențe constante, o marcă descriptivă în ceea ce privește caracteristicile produselor sau ale serviciilor vizate în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 207/2009 este, ca urmare a acestui fapt, în mod necesar lipsită de caracter distinctiv cu privire la aceste produse sau servicii potrivit articolului 7 alineatul (1) litera (b) din același regulament (a se vedea Hotărârea ReValue, punctul 71 de mai sus, punctul 81 și jurisprudența citată).
- 73 În aceste împrejurări, al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009, nu poate fi, în orice caz, admis.
- 74 Prin urmare, acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 75 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor OAPI.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

- 1) **Respinge acțiunea.**
- 2) **Obligă Continental Bulldog Club Deutschland eV la plata cheltuielilor de judecată.**

Forwood

Dehousse

Schwarcz

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 17 aprilie 2013.

Semnături